

345) Keurboek, p. 75 (Fruin, par. 149): 'Item gheen varckenscote te maken up die strate noch voer der lude huyse... noch gheen vuylnisse, veghelquaet (= straatvuil) noch ghedarmte te werpen op der stede erven...'

346) id., p. 75 (Fruin, par. 147): 'Item gheen zueghen te houden, gaende bi der straten... Item nyement meer dan twee varcken te houden, gaende bi der straten ende die gheringhet...'

347) id., p. 61 (Fruin, par. 111): 'Item so wie pensen off inghedarmte van beesten off van scollen off van botshooffden erghent worpe in enighen waterganc, binnendijcx off butendijcx, 't zij in die Rotte in die haven off in enighe watering open (?) off veghelquaet, verbuert V sc. Ende die pensen off inghedarmte van beesten, van schollen off van botshooffden zel men buter vesten draghen... mer die ledighe erve hebben, die mach se daer op draghen, in putten off in sloten, die men dammen wille ende vollen...'

Later in de vijftiende eeuw werden de bepalingen, gericht tegen vervuiling, verder uitgebreid (Keurboek, p. 69, 118 en 121).

348) Van Ravesteyn, Rotterdam tot het einde van de achttiende eeuw, p. 161.

349) Stadsrek. 1426/27, fol. 1 = Bronnen III, p. 5. Stadsrek. 1429/30, fol. 1 = Bronnen III, p. 85.

350) Zie hiervóór hoofdstuk I, noot 54.

351) Stadsrek. 1426/27, fol. 12 e.v. = Bronnen III, p. 17 e.v. Stadsrek. 1429/30, fol. 13 = Bronnen III, p. 93.

352) Oud stadsarchief, inv. nrs. 3085 en 3086. Uitgegeven door Unger en Bezemer in Bronnen voor de geschiedenis van Rotterdam, deel III. De rekeningen lopen over de periode 1 mei t/m 30 april.

353) Bronnen III, p. XXVI.

354) Zie hoofdstuk I, noot 54.

355) Th. van Riemsdijk, De tresorie en de kanselarij van de graven van Holland en Zeeland uit het Henegouwsche en Beyersche Huis. 's Gravenhage 1908, p. 303-304. Zie ook A.G.N. III, p. 245.

356) Jansma, Oproer, in: TvG 53 (1938), p. 348.

357) Dit verhaal is opgetekend in een waarschijnlijk kort na 1621 opgestelde kroniek, getiteld: 'Beschryvinge van de eerste beginselen, privilegiën, oorlogen, regeringe ende gelegentheyd der stede Rotterdam', uitgegeven in Bronnen voor de geschiedenis van Rotterdam deel II, p. 175 e.v. Voor dit verhaal zie aldaar p. 186-187.

In de stadsrekening van Leiden over 1424/25 wordt melding gemaakt van een reis van twee Leidenaars naar Rotterdam 'om te vernemen hoe 't mit die van Rotterdam vergaen was van der reise die si hadden voir Scoenhoven' (Stadsrek. van Leiden II, p. 15, in: Werken van het Hist. Genootschap, derde serie, nr. 34).

358) Genoemd worden werken aan 'sciltraminge' (= verschansingen), een 'barbekane' (= een stenen verdedigingswerk) en aan de 'reetuun', de omheining rond de stad (Rek. 1426/27, fol. 46^v, 47, 51, 57^v, 58^v = Bronnen III, p. 50, 51, 55, 62 en 63).

359) Van Ravesteyn, Rotterdam tot het einde van de achttiende eeuw, p. 46.

360) Stadsrek. 1426/27, fol. 70 = Br. III, p. 74.

361) id., fol. 65 = p. 70: '...gegeven om een bosch' (= donderbus)... 'Item gegeven om VI stoppen, daer men cruut in hout' (= bussen om kruit in te bewaren).